

## การสำรวจธุรกิจโรงแรมช่วงเทศกาลสงกรานต์ จังหวัดเชียงใหม่ ปี'53

### 1. ภาวะการท่องเที่ยวช่วงเทศกาลสงกรานต์ จังหวัดเชียงใหม่

เทศกาลสงกรานต์เป็นกิจกรรมที่มีชื่อเสียงระดับประเทศของจังหวัดเชียงใหม่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติมาเป็นเวลาช้านาน ส่งผลให้อัตราการเข้าพักของโรงแรมในจังหวัดช่วงเทศกาลสงกรานต์ในอดีตจะสูงถึงร้อยละ 90 - 95 อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจไทยเริ่มชะลอตัวจากสถานการณ์ราคาน้ำมันที่สูงขึ้นและความไม่สงบทางการเมืองภายในประเทศนับตั้งแต่ช่วงต้นปี 2551 ประกอบกับเศรษฐกิจโลกได้สะท้อนความรุนแรงของปัญหาที่เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงสงกรานต์ปี 2551 ลดลงอย่างมาก ขณะที่ธุรกิจโรงแรมและห้องพักของเชียงใหม่มีการขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่องตามภาวะการท่องเที่ยวที่เฟื่องฟูมากในช่วงมหกรรมพืชสวนโลกปี 2549 เป็นต้นมาโดยจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นจาก 15,000 ห้องในปี 2549 เป็น 30,000 ห้องในปี 2551 ทำให้ในช่วงสงกรานต์ปี 2551 อัตราการเข้าพักจึงลดลงเหลือเพียงร้อยละ 69.4<sup>1</sup> และได้รับผลกระทบเพิ่มมากขึ้นจนลดลงเหลือร้อยละ 59.6 ในปี 2552 จากผลกระทบทั้งวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่รุนแรงมากขึ้นในช่วงต้นปี และจากปัญหาการชุมนุมของกลุ่มผู้ประท้วงรัฐบาลในระหว่างวันที่ 11-12 เมษายน 2552 ที่กรุงเทพฯ รวมถึงการชุมนุมในภาคเหนือที่ทำการปิดถนนบริเวณแยกคอดอยดีซึ่งเป็นถนนสายหลักที่เดินทางมุ่งสู่จังหวัดเชียงใหม่ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่และประเทศโดยรวมเริ่มปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับ ตามแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและความมั่นใจของประชาชนในประเทศที่กลับคืนมา ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2552 สะท้อนได้จากอัตราการเข้าพักปรับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 61.4 ในไตรมาสสุดท้ายของปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 41.4 ในไตรมาสก่อน และปรับดีขึ้นเล็กน้อยจากในช่วงเดียวกันปีก่อนที่ร้อยละ 60.5

แรงส่งจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและประเทศที่ชัดเจนและมีการกระจายในวงกว้างดังกล่าว ทำให้ในไตรมาสแรกของปี สถานการณ์การท่องเที่ยวเชียงใหม่ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวต่างมีความคาดหวังว่าช่วงสงกรานต์ปีนี้ภาวะการท่องเที่ยวจะดีกว่าปีก่อนมากแต่จากปัญหาความไม่สงบทางการเมือง

ตารางที่ 1 : ประเภทสถานประกอบการ	อัตราการเข้าพัก ในช่วงสงกรานต์ (ร้อยละ)		
	2552	2553	ค่าเฉลี่ย
โรงแรม			
โรงแรมขนาดใหญ่ ที่เน้นลูกค้า ต่างประเทศ	37.8	37.4	95.1
โรงแรมขนาดกลาง			
▪ ลูกค้าหลักคือชาว ต่างประเทศและชาวไทย	70.6	63.1	81.7
▪ ลูกค้าหลักคือชาวไทย	39.2	64.5	87.6
เกสต์เฮ้าส์ และบูติกโฮเทล	71.8	71.3	80.6
<b>รวม</b>	<b>59.6</b>	<b>63.6</b>	<b>84.3</b>

ภายในประเทศในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายนที่ผ่านมา ส่งผลให้ยอดจองห้องพักโรงแรมในช่วงเทศกาลสงกรานต์ของจังหวัดเชียงใหม่ลดลงอยู่ในระดับต่ำมากที่สุดที่ร้อยละ 10 - 20 ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ (สภณ.) จึงได้ทำการสำรวจเพื่อประเมินผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าวที่มีต่อธุรกิจโรงแรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผลการศึกษาดังนี้

### 2. อัตราการเข้าพักของธุรกิจโรงแรมจังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี'53

จากตารางที่ 1 พบว่าอัตราการเข้าพักของโรงแรมปี 2553 ช่วงสงกรานต์อยู่ที่ร้อยละ 63.6 ยังคงสูงกว่าระยะ

<sup>1</sup> ผลการสำรวจภาวะการท่องเที่ยวช่วงสงกรานต์ในจังหวัดเชียงใหม่ปี 2552 ของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ จำนวนโรงแรมทั้งหมด 19 แห่ง

เดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้เป็นผลมาจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งรอดูเหตุการณ์จนมั่นใจว่าสถานการณ์ทางการเมืองไม่รุนแรง จึงเดินทางมาท่องเที่ยวในลักษณะ Walk in โดยรถยนต์ส่วนตัว ประกอบกับสมาคมโรงแรมไทยภาคเหนือ (ตอนบน) หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมมือกันจัดการส่งเสริมการขายช่วงสงกรานต์ โดยลดราคาห้องพักลงร้อยละ 50 และให้เตียงเสริมกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเภทครอบครัวพร้อมทั้งทำประกันชีวิตให้กับลูกค้าที่ลงทะเบียน และเข้าพักกับโรงแรมที่เข้าโครงการร้อยละ 1 แสนบาท

นอกจากนี้ กลุ่มนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีรายได้ระดับกลางถึงสูงยกเลิกการเดินทางไม่มาก เนื่องจากวางแผนการเดินทางและจองห้องพักล่วงหน้าเป็นระยะเวลานาน และมีนักท่องเที่ยวกลุ่ม Bag packer ที่ปกตินิยมเที่ยวเทศกาลสงกรานต์ที่ถนนข้าวสาร ได้ปรับแผนการท่องเที่ยวมาที่จังหวัดเชียงใหม่และอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยรวมธุรกิจโรงแรมและห้องพักของจังหวัดเชียงใหม่ในช่วงสงกรานต์ยังคงมีอัตราการเข้าพักที่ดีขึ้นในช่วงเดียวกันปีก่อนเล็กน้อย แต่ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ ซึ่งสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองทำให้ไม่สามารถได้รับอานิสงค์ของการฟื้นตัวที่ต่อเนื่องมาจากปลายปีก่อนได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกัน ธุรกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะรับผลกระทบ

ธุรกิจทัวร์นำเที่ยวจากการสอบถามผู้ประกอบการ แม้ในช่วงสงกรานต์ยังไม่ได้รับผลกระทบมากนัก เพราะนักท่องเที่ยวต่างชาติยังไม่มีกรยกเลิกทัวร์ เนื่องจากส่วนใหญ่จองไว้ล่วงหน้าแล้ว อย่างไรก็ตามหากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองยังคงยืดเยื้อยาวนานออกไป จนกระทั่งประเทศต่างๆ ประกาศเตือนนักท่องเที่ยวในระดับสูงขึ้นไปเรื่อยๆ จะมีผลกระทบต่อธุรกิจทัวร์อย่างสูงโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากญี่ปุ่นที่มีความกังวลและได้ยกเลิกการเดินทางมาในระยะต่อไปแล้ว ในขณะที่ธุรกิจให้เช่ารถมียอดรายได้ในช่วงสงกรานต์ของปีนี้ลดลงร้อยละ 10 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากลูกค้าทั้งไทยและต่างชาติยังมีความกังวลใจต่อเหตุการณ์ความไม่สงบจึงไม่มาใช้บริการ

### 3. ปัจจัยเสี่ยงของภาวะการท่องเที่ยวเชียงใหม่ปี 53

จากผลการสำรวจผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่เห็นว่า แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและของประเทศจะส่งผลให้ภาคการท่องเที่ยวของเชียงใหม่ฟื้นตัวตาม ประกอบกับภาครัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ได้ร่วมกันดำเนินกลยุทธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแบบบูรณาการทำให้แนวทางการสนับสนุนการท่องเที่ยวทั้งทางวัฒนธรรม ธรรมชาติ การประชุมสัมมนาและเพื่อสุขภาพมีความชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเสี่ยงต่อแนวโน้มการฟื้นตัวดังกล่าวที่จำเป็นต้องติดตามและปรับกลยุทธ์ในเชิงรุกเพื่อรองรับผลกระทบทางลบที่อาจตามมาไม่ว่าจะมาจากปัจจัยปัญหาทางการเมืองการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่ยังคงประปราย ความผันผวนของราคาน้ำมันรวมถึงปัญหาผลภาวะต่างๆ ที่สร้างปัญหาต่อการเดินทาง เช่น หมอกควันจากถ่านหินเผาไฟในยุโรป